

31992L0051

24.7.1992

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 209/25

DIREKTIVA SVETA 92/51/EGS**z dne 18. junija 1992****o drugem splošnem sistemu priznavanja strokovne izobrazbe in usposabljanja, ki dopolnjuje Direktivo 89/48/EGS**

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ki traja najmanj tri leta ⁽⁴⁾, prispeva k večjemu spoštovanju teh obveznosti, vendar je omejena na visokošolsko izobraževanje;

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti členov 49, 57(1) in 66 Pogodbe,

- (4) ker je za lažje opravljanje vseh poklicnih aktivnosti, za katere je v državi članici gostiteljici treba imeti neko stopnjo izobrazbe in usposabljanja, treba postaviti dodaten splošni sistem, ki bo dopolnil prvega;

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

v sodelovanju z Evropskim parlamentom ⁽²⁾,

- (5) ker mora dodatni splošni sistem temeljiti na istih načelih in smiselno vsebovati iste predpise kakor prvotni sistem;

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

(1) ker v skladu s členom 8a Pogodbe notranji trg zajema območje brez notranjih meja in v skladu s členom 3(c) Pogodbe, je odstranitev ovir za prosti pretok oseb in storitev med državami članicami eden od ciljev Skupnosti; ker za državljane držav članic to pomeni predvsem možnost opravljanja poklica bodisi kot samozaposlena ali zaposlena oseba v državi članici, ki ni država članica, v kateri so si pridobili poklicne kvalifikacije;

- (6) ker se ta direktiva ne nanaša na regulirane poklice iz posebnih direktiv, ki uvajajo vzajemno priznavanje izobraževalnih programov, opravljenih pred začetkom poklicne poti;

(2) ker si za poklice, za katerih opravljanje Skupnost ni določila minimalne stopnje potrebne izobrazbe, države članice pridržujejo pravico do določanja te stopnje, zato da se zagotovi kakovost storitev; ker kljub obveznostim, ki jih določajo členi 5, 48, 52 in 59 Pogodbe, ne morejo naložiti državljanu neke države članice obveznosti pridobiti kvalifikacije le na podlagi primerjave z diplomami, izdanimi v okviru njihovega nacionalnega šolskega sistema, če je kandidat že pridobil vso ali del kvalifikacij v drugi državi članici; ker je glede na to vsaka država članica gostiteljica, v kateri je neki poklic pravno reguliran, dolžna upoštevati kvalifikacije, pridobljene v drugi državi članici, in oceniti, ali te kvalifikacije ustrezajo tistim, ki jih sama zahteva;

- (7) ker upoštevajoč obenem, da se ta direktiva prav tako ne nanaša na aktivnosti, ki sodijo v posebne direktive, katerih namen je predvsem priznanje tehničnih sposobnosti, ki izhajajo iz izkušenj, pridobljenih v drugi državi članici; ker se nekatere od teh direktiv nanašajo izključno na opravljanje dejavnosti samozaposlenih oseb; ker za zagotovitev, da opravljanje teh aktivnosti kot zaposlena oseba ne bi sodilo v področje uporabe te direktive, kar bi pomenilo opravljanje iste dejavnosti pod dvema različnima pravnima sistemoma priznavanja glede na to, ali dejavnost opravlja samozaposlena ali zaposlena oseba, je smiselno, da se te direktive nanašajo na osebe, ki tako dejavnost opravljajo kot zaposlene osebe;

(3) ker Direktiva Sveta 89/48/EGS z dne 21. decembra 1988 o splošnem sistemu priznavanja visokošolskih diplom, pridobljenih s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem,

- (8) ker dodatni splošni sistem v ničemer ne izključuje uporabe člena 48(4) in 55 Pogodbe;

- (9) ker mora dodatni splošni sistem pokriti stopnje izobrazbe, ki jih ne pokriva prvotni splošni sistem, torej vse izobraževanje in usposabljanje po srednji šoli ter izobraževanje in usposabljanje, ki temu ustreza, ter izobraževanje in usposabljanje, ki ustreza daljšemu ali krajšemu srednješolskemu

⁽¹⁾ UL C 263, 16.10.1989, str. 1, in UL C 217, 1.9.1990, str. 4.

⁽²⁾ UL C 149, 18.6.1990, str. 149, in UL C 150, 15.6.1992.

⁽³⁾ UL C 75, 26.3.1990, str. 11.

⁽⁴⁾ UL L 19, 24.1.1989, str. 16.

- izobraževanju, ki ga eventualno dopolnjuje poklicno usposabljanje ali izkušnje;
- (10) ker kadar se v neki državi članici gostiteljici za opravljanje določenega reguliranega poklica zahteva bodisi zelo kratko usposabljanje bodisi nekatere osebnostne lastnosti ali le splošna razgledanost, obstaja nevarnost, da postanejo normalni mehanizmi za priznavanje v skladu s to direktivo izjemno okorni; ker je v teh primerih smiselno predvideti poenostavljene mehanizme;
- (11) ker je treba prav tako upoštevati posebnost sistema poklicnega usposabljanja v Združenem kraljestvu, ki želi z „National Framework of Vocational Qualifications“ vzpostaviti normative za stopnje storitev za vse poklicne dejavnosti;
- (12) ker je v nekaterih državah članicah sorazmerno malo reguliranih poklicev; ker so kljub temu poklici, ki niso regulirani, lahko predmet izobraževanja in usposabljanja, posebej usmerjenega za opravljanje nekega poklica in za katero pristojni organi države članice določajo in preverjajo strukturo in stopnjo; ker to daje enako jamstvo kakor v primeru reguliranih poklicev;
- (13) ker je treba pristojnim organom države članice gostiteljice zaupati nalogo, da v skladu z določbami zakonodaje Skupnosti preverjajo pogoje, ki so potrebni za izvedbo prilagoditvenega obdobja ali preizkusa usposobljenosti;
- (14) ker mora dodatni splošni sistem, ker pokriva dve stopnji izobrazbe in ker prvotni splošni sistem pokriva tretjo, predvideti, ali in pod kakšnimi pogoji lahko oseba, ki ima izobrazbo določene stopnje, v drugi državi članici opravlja poklic, za katerega so kvalifikacije določene na drugačni stopnji;
- (15) ker opravljanje nekaterih poklicev v nekaterih državah članicah zahteva diplomu v smislu Direktive 89/48/EGS, medtem ko je v drugih državah članicah za iste poklice zahtevana drugačna struktura izobrazbe in usposobljenosti; ker nekatere izobrazbene stopnje, čeprav nimajo visokošolske narave v predpisani minimalni dobi trajanja, prav tako dajejo primerljivo poklicno raven in usposabljaajo za primerljive odgovornosti in naloge; ker bi bilo zato treba uskladiti te izobrazbene stopnje s tistimi, za katere se izdaja diploma; ker je glede na njihovo raznolikost to mogoče narediti le na podlagi seznama teh izobrazbenih stopenj; da bi bil namen take primerjave vzpostaviti priznavanje enakovrednosti, ko je to potrebno, med temi izobrazbenimi stopnjami in izobrazbo, ki jo zajema Direktiva 89/48/EGS; da je prav tako treba z drugim seznamom uskladiti z ravnijo diplome nekatere regulirane izobrazbene stopnje;
- (16) ker je treba glede na nenehno spreminjanje organizacije poklicnega izobraževanja predvideti način spreminjanja teh seznamov;
- (17) ker mora dodatni splošni sistem glede na to, da pokriva poklice, za katere je potrebna strokovna ali poklicna izobrazba in usposabljanje, ter zahtevajo predvsem ročne spretnosti, predvideti priznanje teh kvalifikacij, tudi če so bile pridobljene le s poklicnimi izkušnjami v eni od držav članic, kjer ti poklici niso regulirani;
- (18) ker je namen tega splošnega sistema, tako kakor prvega splošnega sistema, odpraviti ovire za opravljanje reguliranih poklicev; ker je treba delo, ki je bilo opravljeno z izvajanjem Odločbe Sveta 85/368/EGS z dne 16. julija 1985 o primerljivosti poklicnih kvalifikacij med državami članicami Evropske skupnosti⁽¹⁾, ki nima namena odpraviti pravne ovire za prosto gibanje in ima drugačen cilj, to je izboljšati preglednost trga delovne sile, uporabiti v okviru izvajanja te direktive, zlasti ko gre za koristne informacije o predmetnikih, vsebini in trajanju poklicnega izobraževanja;
- (19) ker morajo biti strokovni organi in ustanove za poklicno izobraževanje in usposabljanje primerno vključene v svetovanje in sodelovanje pri postopkih odločanja;
- (20) v prepričanju, da bo tak sistem z okrepitevijo pravic evropskih državljanov do uporabe poklicnega znanja v katerikoli državi članici izpopolnil in obenem okrepil njihove pravice do pridobivanja takega znanja, kakršno želijo;
- (21) ker je treba za oba sistema po nekem obdobju uporabe oceniti učinkovitost delovanja, predvsem zato, da se ugotovi, kako ju je mogoče izboljšati,

⁽¹⁾ UL L 199, 31.7.1985, str. 56.

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

Opredelitve

Člen 1

V tej direktivi veljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) *diploma*: vsako dokazilo o izobrazbi in usposobljenosti ali celota takih dokazil:

— ki jih je izdal pristojni organ v državi članici, imenovan v skladu z zakoni in drugimi predpisi te države,

— iz katerih je razvidno, da je kandidat uspešno zaključil:

(i) bodisi posrednješolsko izobraževanje, ki ga ne zajema druga vrstica člena 1(a) Direktive 89/48/EGS, v trajanju najmanj enega leta ali v enakem trajanju ob delu, za katero je eden od vstopnih pogojev načelno uspešno končan srednješolski program, zahtevan za vpis v univerzitetni ali visokošolski program, pa tudi morebitno strokovno izobraževanje, ki se lahko zahteva kot dodatek končanemu posrednješolskemu izobraževanju;

(ii) bodisi enega od izobraževalnih programov in programov usposabljanja, navedenih v Prilogi C, in

— iz katerih je razvidno, da ima imetnik poklicne kvalifikacije, zahtevane za dostop in opravljanje reguliranega poklica v tej državi članici,

če je bilo izobraževanje in usposabljanje, potrjeno s tem dokazilom, predvsem pridobljeno v Skupnosti ali zunaj njenih meja na izobraževalni ustanovi, ki zagotavlja izobraževanje in usposabljanje v skladu z zakoni in drugimi predpisi države članice, ali če ima kandidat tri leta poklicnih izkušenj, potrjenih s strani države članice, ki je priznala dokazilo o izobrazbi, izdano v tretji državi.

V smislu prvega pododstavka velja za diplomu: vsako dokazilo o izobrazbi in usposabljanju ali celota takih dokazil, ki jih je izdal pristojni organ države članice kot priznanje izobrazbe in usposabljanja, ki sta bila pridobljena v Skupnosti in ju pristojni organ te države članice tako priznava kot enakovredna ustrežni stopnji, s tem pa se priznajo enake pravice do dostopa in opravljanja reguliranega poklica;

(b) *spričevalo*: vsako dokazilo o izobrazbi in usposabljanju ali celota takih dokazil:

— ki jih je izdal pristojni organ v državi članici, imenovan v skladu z zakoni in drugimi predpisi te države,

— iz katerih je razvidno, da je kandidat po končanem srednješolskem programu, zaključil:

bodisi program izobraževanja ali usposabljanja, ki ni zajet v točki (a), v izobraževalni ustanovi, instituciji za usposabljanje ali na delu samem ali izmenično v izobraževalni ustanovi in instituciji za usposabljanje ter z delom samim, ter ga zaključil s pripravništvom ali strokovno prakso, če izobraževanje to zahteva,

bodisi pripravništvo ali strokovno prakso, ki je zahtevana poleg srednješolskega programa, ali

— iz katerega je razvidno, da je imetnik po končanem srednješolskem programu tehnične ali poklicne smeri zaključil:

bodisi program izobraževanja ali usposabljanja, kakršen je predviden v prejšnji vrstici,

bodisi pripravništvo ali strokovno prakso, ki je zahtevana poleg srednješolskega programa tehnične ali poklicne smeri,

— iz katerega je razvidno, da ima imetnik poklicne kvalifikacije, zahtevane za dostop in opravljanje nekega reguliranega poklica v tej državi članici,

če je bilo izobraževanje in usposabljanje, potrjeno s tem dokazilom predvsem pridobljeno v Skupnosti ali zunaj njenih meja na izobraževalni ustanovi, ki zagotavlja izobraževanja v skladu z zakoni in drugimi predpisi države članice, ali če ima kandidat tri leta poklicnih izkušenj, potrjenih s strani države članice, ki je priznala dokazilo o izobrazbi in usposobljenosti, izdano v tretji državi.

V smislu prvega pododstavka velja za spričevalo vsako dokazilo o izobrazbi ali usposabljanju ali celota takih dokazil, ki jih je izdal pristojni organ države članice kot priznanje izobrazbe in usposabljanja, ki sta bila pridobljena v Skupnosti in ki ju kot tako pristojni organ te države članice priznava kot enakovredna ustrežni stopnji, s tem pa se priznajo enake pravice do dostopa in opravljanja reguliranega poklica;

- (c) *potrdilo o kompetentnosti*: vsako dokazilo o kvalifikacijah:
- jih zavezuje k spoštovanju poklicnih pravil, ki jih sama določa,
 - ki potrjuje izobrazbo in usposobljenost, ki ni del celote, sestavljajoče diplomu v smislu Direktive 89/48/EGS ali diplomu ali spričevalo v smislu te direktive, ali
 - jim podeli pravico do uporabe strokovnega naziva, označevalnih črk ali statusa, ki ustreza temu dokazilu o izobrazbi in usposobljenosti.
- izdano na podlagi ocene osebnih sposobnosti, usposobljenosti ali znanja prosilca, ki velja za nujno potrebno pri opravljanju nekega poklica na podlagi mnenja pristojnega organa, ki je imenovan v skladu z zakoni in drugimi predpisi države članice, ne da bi bilo za to zahtevano dokazilo o predhodnem izobraževanju ali usposabljanju;
- Vsakokrat ko država članica podeli nekemu združenju ali organizaciji, ki izpolnjuje pogoje iz tega odstavka, priznavanje, navedeno v drugem pododstavku, o tem obvesti Komisijo;
- (g) *regulirano izobraževanje in usposabljanje*: vsako izobraževanje in usposabljanje, ki:
- je specifično usmerjeno v opravljanje določenega poklica, in
 - predstavlja študijski program, ki ga dopolnjuje strokovno usposabljanje, pripravništvo ali strokovna praksa, katerih strukturo in stopnjo določajo zakoni in drugi predpisi države članice, ali pri katerem je določena kontrola ali odobritev v ta namen imenovanega organa;
- (d) *država članica gostiteljica*: država članica, v kateri državljani neke države članice prosijo za opravljanje reguliranega poklica in ni država, v kateri je diplomu pridobil ali v njej že opravljal ta poklic;
- (e) *regulirani poklic*: regulirana poklicna dejavnost ali vrsta dejavnosti, ki tvori ta poklic v državi članici;
- (f) *regulirana poklicna dejavnost*: poklicna dejavnost, za katero država članica glede dostopa ali opravljanja ali enega od pogojev za opravljanje neposredno ali posredno na podlagi zakonov in drugih predpisov zahteva izkaz o izobrazbi ali potrdilo o kompetentnosti. Zlasti se pogoji za opravljanje regulirane poklicne dejavnosti nanašajo na:
- opravljanje dejavnosti pod nekim strokovnim nazivom, ko je pridobitev takega naziva odobrena le kandidatom z izkazom o izobrazbi ali potrdilom o kompetentnosti, ki jo določajo zakoni in drugimi predpisi,
 - opravljanje poklicnih aktivnosti na področju zdravstva, ko je plačilo in/ali vračilo za te aktivnosti v okviru nacionalnega sistema socialne varnosti mogoče le na podlagi dokazila o izobrazbi in usposobljenosti ali potrdila o kompetentnosti.
- Status, ki ga ima v državi članici gostiteljici oseba, ki opravlja obdobje nadzorovane prakse, predvsem glede dovoljenja za bivanje in obveznosti, pravic in socialnih ugodnosti ter denarnih nadomestil, določijo pristojni organi te države članice v skladu z določbami veljavne zakonodaje Skupnosti;
- Kadar se prvi pododstavek ne uporablja, velja za regulirano poklicno dejavnost tista poklicna dejavnost, ki jo izvajajo člani nekega združenja ali organizacije, katere cilj je predvsem spodbujati in ohranjati visoko poklicno raven na zadevnem strokovnem področju in ki ji država članica za uresničevanje tega cilja daje posebno priznanje ter:
- (h) *poklicne izkušnje*: dejansko in zakonito opravljanje zadevnega poklica v državi članici;
- (i) *prilagoditveno obdobje*: opravljanje reguliranega poklica v državi članici gostiteljici pod vodstvom usposobljenega strokovnjaka in je eventualno lahko dopolnjeno z dodatnim izobraževanjem. Po zaključku prilagoditvenega obdobja se opravi evalvacija. Pogoje opravljanja prilagoditvenega obdobja in njegove evalvacije določi pristojni organ države članice gostiteljice.
- (j) *preizkus poklicne usposobljenosti*: preverjanje izključno poklicnega znanja kandidata, ki ga opravijo pooblaščen organi države članice gostiteljice in ima za cilj oceniti usposobljenost kandidata za opravljanje nekega reguliranega poklica v tej državi članici.
- Da se omogoči to preverjanje, pristojni organi pripravijo seznam predmetov, ki na podlagi primerjave med izobrazbo, ki jo zahteva država gostiteljica, in tisto, ki jo ima kandidat, niso zajeti v izkazu ali izkazih o izobrazbi, ki jih ima
- podeli svojim članom dokazila o izobrazbi in usposobljenosti,

kandidat. Ti predmeti se lahko nanašajo na teoretično znanje, pa tudi na praktično usposobljenost, zahtevano za opravljanje nekega poklica.

Preizkus usposobljenosti mora upoštevati dejstvo, da je kandidat strokovnjak, usposobljen v matični državi ali tisti, iz katere prihaja. Nanaša se na snov, ki je zajeta na seznamu iz drugega pododstavka, in predstavlja bistveni pogoj za opravljanje poklica v državi članici gostiteljici. Preizkus lahko vključuje tudi preverjanje znanja o poklicnih pravilih, ki se uporabljajo za te dejavnosti v državi članici gostiteljici. Pogoje preizkusa usposobljenosti določijo pristojni organi navedene države članice gostiteljice.

Status, ki ga ima v državi članici gostiteljici kandidat, ki se želi pripraviti na preizkus usposobljenosti, določijo pristojni organi te države v skladu z določbami veljavne zakonodaje Skupnosti.

POGLAVJE II

Področje uporabe

Člen 2

Ta direktiva velja za vsakega državljanu držav članic, ki želi kot samozaposlena ali zaposlena oseba opravljati reguliran poklic v državi članici gostiteljici.

Ta direktiva ne velja za poklice, zajete v posebni direktivi, ki med državami članicami ureja vzajemno priznavanje diplom, niti za dejavnosti, zajete v eno od direktiv iz Priloge A.

Direktive, navedene v Prilogi B, se nanašajo na izvajanje aktivnosti zaposlenih oseb, zajetih v tistih direktivah.

POGLAVJE III

Sistem priznavanja, če država članica zahteva posedovanje diplome v smislu te direktive ali Direktive 89/48/EGS

Člen 3

Brez poseganja v uporabo Direktive 89/48/EGS, če je v državi gostiteljici za opravljanje reguliranega poklica zahtevana diploma, kakor to določata ta direktiva in Direktiva 89/48/EGS, pristojni

organi iz naslova kvalifikacij državljanu druge države članice ne morejo preprečiti dostopa ali opravljanja tega poklica pod enakimi pogoji, kakor jih imajo njeni državljani:

(a) če ima prosilec diplomo, kakor to določata ta direktiva in Direktiva 89/48/EGS, ki jo druga država članica predpisuje za dostop do tega poklica in njegovo opravljanje na njenem ozemlju, in je bila ta diploma pridobljena v drugi državi članici; ali

b) če je prosilec redno opravljal ta poklic dve leti, ali v enakem trajanju ob delu, v zadnjih desetih letih v drugi državi članici, ki tega poklica nima reguliranega niti v smislu člena 1(d) in prvega pododstavka člena 1(f) te direktive niti v smislu člena 1(c) in prvega pododstavka člena 1(d) Direktive 89/48/EGS in ima enega ali več dokazil:

— ki jih je izdal pristojni organ ene države članice, imenovani v skladu z zakoni in drugimi predpisi te države, ali

— iz katerih je razvidno, da je kandidat uspešno zaključil posrednješolski študijski program, ki ga ne predvideva drugi odstavek člena 1(a) Direktive 89/48/EGS, v trajanju najmanj enega leta ali v enakem trajanju ob delu, za katerega je eden od vpisnih pogojev načelno končan srednješolski program, zahtevan za vpis v univerzitetni ali visokošolski program, pa tudi strokovno izobraževanje in usposabljanje, ki je možni dodatni pogoj za vpis v posrednješolski študij,

— s katerim je pridobil regulirano izobrazbeno stopnjo, kakršno predvideva priloga D, in

— na podlagi katerega je usposobljen za opravljanje tega poklica.

Vendar pa ni mogoče zahtevati dveh let delovnih izkušenj, predvidenih zgoraj, če dokazilo ali več dokazil, ki jih ima prosilec in jih predvideva ta točka, ustrezajo reguliranemu poklicu in usposabljanju.

Za dokazilo o izobrazbi in usposobljenosti, navedeno v prvem pododstavku te točke, velja vsako dokazilo o izobrazbi in usposobljenosti ali celota takih dokazil, ki jih je podelil pristojni organ ene države članice, če potrjuje izobrazbo in usposobljenost, pridobljeno v Skupnosti, in je priznано kot enakovredno v tej državi članici, pod pogojem, da so bile o tem priznanju obveščene druge države članice in Komisija.

V nasprotju s prvim pododstavkom tega člena pa država članica gostiteljica ni dolžna izvajati tega člena, če je za opravljanje nekega reguliranega poklica zahtevana diploma, kakor predvideva Direktiva 89/48/EGS, za katere pridobitev je potreben uspešen zaključek posrednješolskega študijskega programa, ki traja več kakor štiri leta.

Člen 4

1. Ne glede na člen 3 lahko država članica gostiteljica od prosilca zahteva:

(a) da dokaže svoje poklicne izkušnje, če je trajanje izobraževanja in usposabljanja, ki ga izkazuje v skladu s točkama (a) in (b) prvega pododstavka člena 3, vsaj za eno leto krajše od izobraževanja in usposabljanja, ki ga zahtevata država članica gostiteljica. V takem primeru zahtevano trajanje poklicnih izkušenj:

— ne more biti več kakor dvakrat daljše od trajanja manjkajočega izobraževanja in usposabljanja, če se manjkajoča izobrazba nanaša na visokošolski študijski program in/ali strokovni staž, opravljen pod nadzorom mentorja, in zaključil z izpitom,

— ne more presegati trajanja manjkajoče izobrazbe, če je pod tem zahtevana strokovna praksa pod vodstvom usposobljenega strokovnjaka.

Pri diplomah v smislu drugega pododstavka člena 1(a) se trajanje priznane ekvivalentne izobrazbe in usposabljanja šteje glede na izobrazbo, opredeljeno v prvem pododstavku člena 1(a).

Pri uporabi te točke je treba upoštevati strokovne izkušnje iz točke (b) prvega pododstavka člena 3.

V nobenem primeru zahtevane strokovne izkušnje ne morejo presegati štirih let.

Vendar pa delovnih izkušenj ni mogoče zahtevati od prosilca, ki ima diplomu posrednješolskega programa, kakršno predvideva drugi odstavek člena 1(a), ali diplomu, kakršno predvideva člen 1(a) Direktive 89/48/EGS, in želi opravljati svoj poklic v državi članici gostiteljici, kjer je zahtevana diploma ali dokaz o izobrazbi enega od izobraževalnih programov, predvidenih v prilogah C in D;

(b) da opravi prilagoditveno obdobje v trajanju največ 3 let ali da opravi preizkus usposobljenosti:

— če izobrazba, ki jo je dobil v skladu s točkama (a) in (b) prvega odstavka člena 3, zajema teoretične in/ali praktične

predmete, ki so bistveno drugačni od predmetov, zajetih v diplomah, ki jo določata ta direktiva in Direktiva 89/48/EGS in je zahtevana v državi članici gostiteljici, ali

— če v primeru, predvidenem v točki (a) prvega pododstavka člena 3, regulirani poklic v državi članici gostiteljici zajema eno ali več reguliranih poklicnih aktivnosti, ki niso zajete v reguliranem poklicu države članice, iz katere prihaja prosilec, in je za to razliko značilna posebna izobrazba, ki jo zahteva država članica gostiteljica in zajema teoretične in/ali praktične predmete, bistveno drugačne od predmetov, zajetih v diplomah, ki jo določata ta direktiva in Direktiva 89/48/EGS in ki jo je predložil prosilec, ali

— če v primeru, predvidenem v točki (b) prvega pododstavka člena 3, v državi članici gostiteljici regulirani poklic zajema eno ali več reguliranih poklicnih aktivnosti, ki ne obstajajo v poklicu, ki ga je prosilec opravljal v državi članici, iz katere prihaja, in je za to razliko značilna posebna izobrazba, ki jo zahteva država članica gostiteljica in zajema teoretične in/ali praktične predmete, bistveno drugačne od predmetov, zajetih v diplomah, ki jo je predložil prosilec.

Če se država članica gostiteljica odloči za eno od teh dveh možnosti, predvidenih v prvem odstavku te točke, mora prosilcu pustiti možnost izbire med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom usposobljenosti. Če država članica gostiteljica ne namerava dati prosilcu možnosti izbire med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom znanja, velja postopek, določen v členu 14.

Z odstopanjem od drugega pododstavka te točke, si lahko država članica gostiteljica pridrži pravico do izbire med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom usposobljenosti,

— če gre za poklic, katerega opravljanje zahteva posebno znanje s področja nacionalne zakonodaje in pri katerem je bistveni in stalni element dela svetovanje in/ali pomoč, ki zadeva nacionalno zakonodajo, ali

— če država članica gostiteljica zahteva za opravljanje nekega poklica diplomu, kakršno določa Direktiva 89/48/EGS, za katere pridobitev je potreben uspešen zaključek posrednješolskega študijskega programa, ki traja več kakor tri leta ali v enakem trajanju ob delu, in ima prosilec bodisi diplomu, kakršno določa ta direktiva, bodisi enega ali več dokazov o izobrazbi v smislu točke (b)

prvega pododstavka člena 3 te direktive, ki niso zajeti členu 3 (b) Direktive 89/48/EGS.

2. Vsekakor pa država članica gostiteljica ne more kumulativno uporabljati določb odstavka 1(a) in (b).

POGLAVJE IV

Sistem priznavanja, če država članica zahteva diplomo in ima prosilec ustrezno spričevalo ali ustrezno izobrazbo in usposobljenost

Člen 5

Če je v državi članici gostiteljici za opravljanje reguliranega poklica zahtevana diploma, pristojni organi iz naslova kvalifikacij državljanu druge države članice ne morejo preprečiti dostopa ali opravljanja tega poklica pod enakimi pogoji, kakor jih imajo njeni državljani:

(a) če ima prosilec spričevalo, ki ga druga država članica predpisuje za dostop do tega poklica in njegovo opravljanje na njenem ozemlju, in je bila ta diploma pridobljena v drugi državi članici; ali

(b) če je prosilec s polnim delovnim časom opravljal dve leti v zadnjih desetih letih ta poklic v drugi državi članici, ki tega poklica nima reguliranega v smislu člena 1(e) in prvega pododstavka člena 1(f), in ima enega ali več dokazov o izobrazbi in usposobljenosti:

— ki jih je izdal pristojni organ ene države članice, imenovan v skladu z zakoni in drugimi predpisi te države, in

— iz katerih je razvidno, da je kandidat po srednješolskem učnem programu zaključil:

bodisi študijski program poklicnega izobraževanja ali usposabljanja, ki ni zajeto v točki (a), v izobraževalni ustanovi, instituciji usposabljanja ali v podjetju ali izmenično v izobraževalni ustanovi, instituciji usposabljanja ali v podjetju, ter ga zaključil s stažem ali strokovno prakso, zajeto v to izobraževanje,

bodisi staž ali strokovno prakso, zajeto v srednješolskem programu, ali

— iz katerih je razvidno, da je kandidat po končanem srednješolskem programu tehnične ali strokovne smeri zaključil:

bodisi strokovni izobraževalni program, kakršen je predviden v prejšnji alineji,

bodisi staž ali strokovno prakso, ki je zajeta v srednješolski program tehnične ali strokovne smeri, in

— ki ga je usposobil za opravljanje tega poklica.

Vendar pa ni mogoče zahtevati dveh let delovnih izkušenj, predvidenih v tem členu, če izkaz ali več izkazov, ki jih ima prosilec in jih predvideva ta točka, ustrezajo reguliranemu poklicu.

Država članica gostiteljica lahko zahteva, da prosilec opravi prilagoditveno obdobje, ki lahko traja največ tri leta, ali opravi preizkus usposobljenosti. Država članica gostiteljica mora dovoliti, da prosilec sam izbira med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom znanja.

Če država članica gostiteljica ne namerava dati prosilcu možnosti izbire med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom znanja, se uporabi postopek iz člena 14.

POGLAVJE V

Sistem priznavanja, če država članica zahteva spričevalo

Člen 6

Če je v državi članici gostiteljici za opravljanje reguliranega poklica zahtevano spričevalo, pristojni organi iz razloga nezadostnih kvalifikacij državljanu druge države članice ne morejo preprečiti dostopa ali opravljanja tega poklica pod enakimi pogoji kot njenim državljanom:

(a) če ima prosilec diplomo, kakor to določata ta direktiva in Direktiva 89/48/EGS, ali spričevalo, ki ga druga država članica predpisuje za dostop do tega poklica in njegovo opravljanje na njenem ozemlju in je bilo pridobljeno v drugi državi članici, ali

(b) če je prosilec v zadnjih desetih letih s polnim delovnim časom opravljal ta poklic dve leti ali s polovičnim časom sorazmerno temu obdobju v drugi državi članici, ki tega poklica nima reguliranega v smislu člena 1(e) in prvega pododstavka

člena 1(f) in ima enega ali več dokazil o izobrazbi in usposobljenosti:

- ki jih je izdal pristojni organ ene države članice, imenovan v skladu z zakoni in drugimi predpisi te države, in
- iz katerih je razvidno, da je kandidat uspešno zaključil posrednješolski študijski program, ki ga ne predvideva druga alinea člena 1(a) Direktive 89/48/EGS, v trajanju najmanj enega leta ali v enakem trajanju ob delu, za katerega je eden od vpisnih pogojev načeloma končan srednješolski program, zahtevan za vpis v univerzitetni ali visokošolski program, kot tudi strokovno izobraževanje, ki je eventualno dodaten pogoj za vpis v posrednješolski študij, ali
- iz katerih je razvidno, da je kandidat po srednješolskem učnem programu zaključil:

bodisi študijski program ali poklicno izobraževanje in usposabljanje, ki ni zajeto v točki (a), v izobraževalni ustanovi ali s samim delom ali izmenično v izobraževalni ustanovi in z delom, ter ga zaključil s pripravništvom ali strokovno prakso, zajetim v to izobraževanje,

bodisi pripravništvo ali strokovno prakso, zajeto v srednješolskem programu, ali

- iz katerega je razvidno, da je kandidat po končanem srednješolskem programu tehnične ali strokovne smeri zaključil:

bodisi strokovni izobraževalni program, kot je predviden v prejšnji alineji,

bodisi pripravništvo ali strokovno prakso, ki je zahtevana poleg srednješolskega programa tehnične ali strokovne smeri in

- ki ga je usposobil za opravljanje tega poklica.

Vendar pa ni mogoče zahtevati dveh let delovnih izkušenj, predvidenih v tem členu, če dokazilo ali več dokazil, ki jih ima prosilec in jih predvideva ta točka, odgovarjajo reguliranemu poklicu.

- (c) če je prosilec, ki nima niti diplome, niti spričevala, niti dokazila o usposobljenosti v smislu prvega odstavka člena 3(b) ali točke (b) tega člena, v zadnjih desetih letih s polnim delovnim časom opravljal ta poklic tri zaporedna leta ali s krajšim delovnim časom sorazmerno temu obdobju v drugi državi

članici, ki tega poklica nima reguliranega v smislu člena 1(e) in prvega pododstavka člena 1(f).

Za dokazilo o izobrazbi iz točke (b) prvega pododstavka velja vsako dokazilo o izobrazbi ali celota takih izkazov, ki jih je podelil pristojni organ ene države članice, če potrjuje izobrazbo, pridobljeno v Skupnosti, in je priznано kot enakovredno v tej državi članici, pod pogojem, da so bile o tem priznanju obveščene druge države članice in Komisija.

Člen 7

Brez vpliva na člen 6 lahko država članica gostiteljica od prosilca zahteva:

- (a) da opravi prilagoditveno obdobje v trajanju največ dveh let ali da opravi preizkus usposobljenosti, če izobrazba, ki jo je dobil v skladu s točkama (a) in (b) prvega pododstavka člena 5 zajema teoretične in/ali praktične predmete, ki so bistveno drugačni od predmetov, ki jih zajema spričevalo, ki ga zahteva država članica gostiteljica, ali če je za razlike v področju dejavnosti v državi članici gostiteljici značilna posebna izobrazba, ki temelji na teoretičnih in/ali praktičnih predmetih, ki so bistveno drugačni od predmetov, ki so zajeti v prosilčevem dokazilu o izobrazbi.

Če se država članica gostiteljica odloči za to možnost, mora prosilcu pustiti možnost izbire med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom usposobljenosti. Če država članica gostiteljica, ki zahteva spričevalo, ne namerava dati prosilcu možnost izbire med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom znanja, se uporabi postopek iz člena 14.

- (b) da opravi prilagoditveno obdobje v trajanju največ dveh let ali da opravi preizkus usposobljenosti, če, v primeru točke (c) prvega pododstavka člena 6, nima niti diplome, niti spričevala, niti dokazila o izobrazbi in usposobljenosti. Država članica gostiteljica ima pravico odločati o izbiri med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom usposobljenosti.

POGLAVJE VI

Posebni sistemi za priznavanje drugih kvalifikacij

Člen 8

Če je v državi članici gostiteljici za opravljanje reguliranega poklica zahtevano potrdilo o kompetentnosti, pristojni organi ne morejo iz razloga nezadostnih kvalifikacij državljanu druge

države članice preprečiti dostopa ali opravljanja tega poklica pod enakimi pogoji kot njenim državljanom:

- (a) če ima prosilec potrdilo o kompetentnosti, ki ga druga država članica predpisuje za dostop do tega poklica in njegovo opravljanje na njenem ozemlju, in je bilo pridobljeno v drugi državi članici, ali
- (b) če lahko prosilec predloži dokazilo o kvalifikacijah, pridobljenih v drugih državah članicah,

kar daje enake garancije, zlasti na področju zdravja, varnosti, zaščite okolja in zaščite potrošnikov, skladno z zakoni in drugimi predpisi države članice gostiteljice.

Če prosilec nima dokazil o kompetentnosti ali takih kvalifikacij, se uporabijo določbe zakonov in drugih predpisov države članice gostiteljice.

Člen 9

Če je v državi članici gostiteljici za opravljanje reguliranega poklica zahtevano le dokazilo, ki potrjuje splošno izobrazbo osnovne šole ali srednje šole, pristojni organi ne morejo iz razloga nezadostnih kvalifikacij državljanu druge države članice preprečiti dostopa ali opravljanja tega poklica pod enakimi pogoji kot njenim državljanom, če ima prosilec dokazilo o izobrazbi ustrezne stopnje, izdano v drugi državi članici.

To dokazilo o izobrazbi je moral v tisti državi članici izdati pristojni organ, imenovan v skladu z zakoni in drugimi predpisi te države članice.

POGLAVJE VII

Drugi ukrepi, ki omogočajo lažje dejansko uresničevanje pravice do ustanavljanja, svobode opravljanja storitev in prostega gibanja zaposlenih

Člen 10

1. Pristojna oblast države članice gostiteljice, ki zahteva za dostop do reguliranega poklica predložitev dokazil o častni in

moralni neoporečnosti ter dokazilo, da oseba ni v stečajju, ali ki začasno odloži ali prepove opravljanje takega poklica v primeru hude poklicne kršitve ali kaznivega dejanja, sprejme kot zadosten dokaz za državljane držav članic, ki želijo opravljati ta poklic na njenem ozemlju, dokumente, ki jih v ta namen izdajo pristojni organi države članice izvora, iz katerih je razvidno, da so te zahteve izpolnjene.

Če pristojni organi države članice izvora ali države članice, iz katere prihaja prosilec, ne izdajo dokumentov, navedenih v prvem pododstavku, jih je mogoče nadomestiti z zapriseženo izjavo – ali svečano izjavo, če taka zaprisega v državah članicah ne obstaja – ki jo kandidat poda pred pristojnim sodnim ali upravnim organom ali, v danem primeru, pri notarju ali pristojnemu strokovnemu organu države članice; ta organ ali notar izdaja pisno potrditev verodostojnosti zaprisege ali svečane izjave.

2. Če pristojni urad države članice gostiteljice zahteva od državljanov te države članice za dostop do reguliranega poklica in njegovo opravljanje potrdilo o telesnem ali psihičnem zdravju, sprejme kot zadostno dokazilo, dokument, ki ga v tak namen zahteva država članica, iz katere prosilec prihaja.

Če država članica izvora ali država članica, iz katere prosilec prihaja, takega dokumenta za opravljanje tega poklica ne zahteva, sprejme država članica gostiteljica od državljanov te države članice potrdilo, ki ga izda pristojni organ te države in ki ustreza potrdilu države članice gostiteljice.

3. Pristojni organ države članice gostiteljice lahko zahteva, da dokumenti ali potrdila, predvidena v odstavkih 1 in 2 niso starejša od treh mesecev.

4. Če pristojni organ države članice gostiteljice zahteva od državljanov te države za dostop do reguliranega poklica in njegovo izvajanje zaprisego ali svečano izjavo in besedilo te zaprisege ali izjave ni mogoče uporabiti za državljane drugih držav članic, mora poskrbeti za to, da je kandidatom na voljo primerno in ustrezno besedilo.

Člen 11

1. Pristojni organ države članice gostiteljice prizna državljanom držav članic, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje določenega

reguliranega poklica na njenem ozemlju, pravico, da nosijo strokovni naziv, ki v državi članici gostiteljici ustreza temu poklicu.

2. Pristojni organ države članice gostiteljice prizna državljanom držav članic, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje določenega reguliranega poklica na njenem ozemlju, pravico, da uporabljajo svoj poklicni naziv države članice, iz katere prihajajo, in eventualno njeno okrajšavo, v jeziku te države. Država članica gostiteljica lahko predpiše, da morajo temu nazivu slediti imena in kraji ustanov ali komisije, ki je naziv podelila.

3. Če je določen poklic reguliran v državi članici gostiteljici s strani združenja ali organizacije, navedene v členu 1(f), lahko državljani držav članic uporabljajo strokovni naziv, ki ga podeljuje ta organizacija ali združenje, ali njegovo okrajšavo, le pod pogojem, da predložijo dokaz, da so člani teh organizacij ali združenj.

Če neko združenje ali organizacija pogojuje pridobitev članstva z določenimi kvalifikacijami, lahko v primeru državljanov držav članic, ki imajo diplomo v smislu člena 1(a) ali spričevalo v smislu člena 1(b) ali dokazilo o izobrazbi v smislu točke (b) prvega pododstavka člena 3 ali točke (b) prvega pododstavka člena 5 ali člena 9, to storijo le pod pogoji, predvidenimi v tej direktivi, zlasti v členih 3, 4 in 5.

Člen 12

1. Država članica gostiteljica sprejme kot dokazilo, da so izpolnjeni pogoji členov 3 do 9, dokumente, ki jih izdajo pristojni organi držav članic, ki jih mora kandidat predložiti k svoji prošnji za opravljanje določenega reguliranega poklica.

2. Postopek reševanja prošnje za opravljanje reguliranega poklica mora biti končan v najkrajšem času in zahteva izdajo utemeljene odločitve pristojnega organa države članice gostiteljice najkasneje v štirih mesecih po predložitvi popolne dokumentacije kandidata. Zoper to odločitev ali ker odločitev ni bila sprejeta, je dovoljena pritožba pred pristojnim sodiščem skladno z nacionalno zakonodajo.

POGLAVJE VIII

Postopek koordinacije

Člen 13

1. Države članice imenujejo v roku, predvidenem v členu 17, pristojne institucije, pooblaščenice za sprejem prošenj in sprejemanje

odločitev, predvidenih v tej direktivi. O tem obvestijo druge države članice in Komisijo.

2. Vsaka država članica določi koordinatorja dejavnosti organov, navedenih v odstavku 1, in o tem obvesti druge države članice in Komisijo. Naloga koordinatorja je skrbeti za enotnost izvajanja te direktive za vse poklice, ki jih to zadeva. Ta koordinator je član koordinacijske skupine, ki je ustanovljena v okviru Komisije na podlagi člena 9(2) Direktive 89/48/EGS.

Koordinacijska skupina, ustanovljena v okviru Komisije na podlagi navedenih določb Direktive 89/48/EGS, ima nalogo:

- omogočiti lažje izvajanje te direktive,
- zbirati informacije, koristne za izvajanje te direktive v državah članicah, predvsem informacije, ki zadevajo pripravo seznamov reguliranih poklicev in informacije glede razhajanj med kvalifikacijami, pridobljenimi v državah članicah, da bi lahko pristojni organi držav članic lažje ocenili ali bistvene razlike obstajajo.

Komisija se lahko s koordinacijsko skupino posvetuje glede sprememb, ki bi jih bilo mogoče vnesti v obstoječi sistem.

3. Države članice sprejmejo ukrepe za posredovanje informacij; potrebnih za priznavanje diplom in spričeval v okviru te direktive, ter drugih pogojev za dostop do reguliranih poklicev, ki jih obravnava ta direktiva. Pri tem se lahko za pomoč obrnejo na obstoječa informacijska omrežja in ustrezna strokovna združenja ali organizacije, če je to potrebno. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi razvijanje in koordinacijo posredovanja potrebnih informacij.

POGLAVJE IX

Postopek za odstopanje od pravice izbire med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom usposobljenosti

Člen 14

1. Če se država članica odloči, da v skladu s tretjim stavkom drugega pododstavka člena 4(1)(b) ali tretjega pododstavka člena 5 ali drugega stavka drugega pododstavka člena 7(a), prosilcu v smislu

te direktive ne bo dala možnosti izbire med prilagoditvenim obdobjem in preizkusom usposobljenosti, mora Komisiji takoj predložiti osnutek zadevnega predpisa. Obenem obvesti Komisijo o razlogih, zaradi katerih je potrebna taka odločitev.

Komisija o tem osnutku takoj obvesti druge države članice; o tem se prav tako lahko posvetuje s koordinacijsko komisijo, navedeno v členu 13(2).

2. Komisija in druge države lahko posredujejo pripombe na ta osnutek, obenem pa država članica lahko začne izvajati to določbo le, če mu Komisija ni nasprotovala v roku treh mesecev z uradno odločitvijo.

3. Na prošnjo drugih držav članic ali Komisije, mora država članica takoj posredovati dokončno besedilo določbe, ki izhaja iz uporabe tega člena.

4. Predstavniki Komisije posredujejo odboru predlog ukrepov, ki bi jih bilo treba sprejeti. Odbor poda svoje mnenje o tem predlogu v roku, ki ga predsednik lahko določi glede na nujnost zadeve. Mnenje mora biti sprejeto z večino, določeno v členu 148(2) Pogodbe, ki določa način sprejemanja odločitev, ki jih mora Svet sprejeti na predlog Komisije. Pri glasovanju v okviru odbora, se glasovi predstavnikov držav članic štejejo na način, določen v prej omenjenem členu. Predsednik ne glasuje.

5. Komisija sprejme ukrepe, ki se takoj uporabijo. Če pa ti ukrepi niso v skladu z mnenjem odbora, mora Komisija o tem takoj obvestiti Svet. V tem primeru Komisija preloži začetek veljavnosti ukrepov, ki jih je sprejela, za dva meseca.

6. Svet lahko s kvalificirano večino sprejme drugačno odločitev v roku iz prejšnjega odstavka.

7. Komisija obvesti državo članico o odločitvi in poskrbi za objavo spremenjenega seznama v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

POGLAVJE X

Postopek za spremembo prilog C in D

člen 15

1. Seznam izobraževalnih programov, navedenih v prilogah C in D, je mogoče spremeniti na podlagi utemeljene zahteve, ki jo posamezna država članica posreduje Komisiji. Tej zahtevi morajo biti priložene vse koristne informacije, predvsem pa besedila ustreznih določb nacionalne zakonodaje. Država članica, ki zahteva spremembo, o tem obvesti tudi druge države članice.

2. Komisija preuči izobraževalni program, ki je predmet zahteve, kot tudi programe drugih držav članic. Preveri predvsem to, če daje naziv, ki ga dobi kandidat po tem opravljenem izobraževanju:

- stopnjo strokovne izobrazbe ali usposabljanja, ki je primerljiva s posrednješolskim programom, ki ga predvideva točka (i) druga alineja prvega pododstavka člena 1(a) in
- primerljivo stopnjo odgovornosti in dejavnosti.

3. Komisiji pomaga odbor, sestavljen iz predstavnikov držav članic, predseduje pa mu predstavnik Komisije.

POGLAVJE XI

Druge določbe

Člen 16

Po datumu, določenem v členu 17, države članice posredujejo Komisiji vsaki dve leti poročilo o izvajanju tega sistema.

Poleg splošnih opomb mora to poročilo zajemati statistične podatke o sprejetih odločitvah ter opis poglobljenih problemov, ki so nastali ob uporabi te direktive.

Člen 17

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo pred 18. junijem 1994. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicovanja določijo države članice.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 18

Najkasneje pet let po datumu, določenem v členu 17, Komisija poroča Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru o napredku glede uporabe te direktive.

Na podlagi vseh potrebnih posvetovanj Komisija predstavi zaključke glede morebitnih sprememb te direktive. Po potrebi lahko Komisija hkrati predloži predloge, za izboljšanje obstoječih

predpisov z namenom, da se olajša prosto gibanje in pravica do ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev.

Člen 19

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourggu 18. junija 1992

Za Svet

Predsednik

Vitor MARTINS

PRILOGA A

Seznam direktiv iz drugega pododstavka člena 2

1. 64/429/EGS ⁽¹⁾

Direktiva Sveta z dne 7. julija 1964 o uresničevanju svobodnega uveljavljanja in prostega nudenja storitev v samostojnih industrijskih in obrtnih dejavnostih, zajetih v skupinah 23 do 40 CITI (Industrija in obrt).

64/427/EGS ⁽²⁾

Direktiva Sveta z dne 7. julija 1964 o pogojih prehodnih ukrepov na področju samostojnih industrijskih in obrtnih dejavnostih, zajetih v skupinah 23 do 40 CITI (Industrija in obrt).

2. 68/365/EGS ⁽³⁾

Direktiva Sveta z dne 15. oktobra 1968 o uresničevanju svobodnega uveljavljanja in prostega nudenja storitev v samostojnih dejavnostih na področju prehrabne industrije in izdelovanja pijač (20. in 21. skupina CITI).

68/366/EGS ⁽⁴⁾

Direktiva Sveta z dne 15. oktobra 1968 o pogojih prehodnih ukrepov na področju samostojnih dejavnostih na področju prehrabne industrije in izdelovanja pijač (20. in 21. skupina CITI).

3. 64/223/EGS ⁽⁵⁾

Direktiva Sveta z dne 25. februarja 1964 o uresničevanju svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja storitev v dejavnostih grosistične trgovine.

64/224/EGS ⁽⁶⁾

Direktiva Sveta z dne 25. februarja 1964 o uresničevanju svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja storitev v posredniških dejavnostih trgovine, industrije in obrti.

64/222/EGS ⁽⁷⁾

Direktiva Sveta z dne 25. februarja 1964 o pogojih prehodnih ukrepov na področju grosistične trgovine in posredniških dejavnostih trgovine, industrije in obrti.

4. 68/363/EGS ⁽⁸⁾

Direktiva Sveta z dne 15. oktobra 1968 o uresničevanju svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja storitev v samostojnih dejavnostih trgovine na drobno (nekdanja skupina 612 CITI).

68/364/EGS ⁽⁹⁾

Direktiva Sveta z dne 15. oktobra 1968 o pogojih prehodnih ukrepov na področju samostojnih dejavnostih trgovine na drobno (nekdanja skupina 612 CITI).

5. 70/522/EGS ⁽¹⁰⁾

Direktiva Sveta z dne 30. novembra 1970 o uresničevanju svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja storitev v samostojnih dejavnostih grosistične trgovine s premogom in posredniških dejavnosti na področju premoga (nekdanja skupina 6112 CITI).

70/523/EGS ⁽¹¹⁾

Direktiva Sveta z dne 30. novembra 1970 o pogojih prehodnih ukrepov na področju samostojnih dejavnostih grosistične trgovine s premogom in posredniških dejavnosti na področju premoga (nekdanja skupina 6112 CITI).

⁽¹⁾ UL 117, 23.7.1964, str. 1880/64.

⁽²⁾ UL 117, 23.7.1964, str. 1863/64, spremenjena z Direktivo 69/77/EGS (UL L 59, 10.3.1969, str. 8).

⁽³⁾ UL L 260, 22.10.1968, str. 9.

⁽⁴⁾ UL L 260, 22.10.1968, str. 12.

⁽⁵⁾ UL 56, 4.4.1964, str. 863/64.

⁽⁶⁾ UL 56, 4.4.1964, str. 869/64.

⁽⁷⁾ UL 56, 4.4.1964, str. 857/64.

⁽⁸⁾ UL L 260, 22.10.1968, str. 1.

⁽⁹⁾ UL L 260, 22.10.1968, str. 6.

⁽¹⁰⁾ UL L 267, 10.12.1970, str. 14.

⁽¹¹⁾ UL L 267, 10.12.1970, str. 18.

6. 74/557/EGS ⁽¹⁾

Direktiva Sveta z dne 4. junija 1974 o uresničevanju svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja storitev v samostojnih dejavnostih in posredniških dejavnostih na področju trgovine in prodaje strupenih snovi.

74/556/EGS ⁽²⁾

Direktiva Sveta z dne 4. junija 1974 o pogojih prehodnih ukrepov na področju trgovine in prodaje strupenih snovi in dejavnostih, ki zajemajo strokovno uporabo teh snovi, vključno s posredniško dejavnostjo.

7. 68/367/EGS ⁽³⁾

Direktiva Sveta z dne 15. oktobra 1968 o uresničevanju svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja storitev v samostojnih dejavnostih osebnih storitev (nekdanja skupina 85 CITI):

1. restavracije in prodaja pijač (skupina 852 CITI);
2. opremljeni hoteli in podobne zgradbe, zemljišča za kampiranje (skupina 853 CITI).

68/368/EGS ⁽⁴⁾

Direktiva Sveta z dne 15. oktobra 1968 o pogojih prehodnih ukrepov na področju samostojnih dejavnostih osebnih storitev (nekdanja skupina 85 CITI):

1. restavracije in prodaja pijač (skupina 852 CITI);
2. opremljeni hoteli in podobne zgradbe, zemljišča za kampiranje (skupina 853 CITI).

8. 77/92/EGS ⁽⁵⁾

Direktiva Sveta z dne 13. decembra 1976 o ukrepih, namenjenih olajševanju dejanskega uresničevanja svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja denarnih in zavarovalniških storitev (nekdanja skupina 630 CITI), ki zajemajo predvsem prehodne ukrepe za te dejavnosti.

9. 82/470/EGS ⁽⁶⁾

Direktiva Sveta z dne 28. junija 1982 o ukrepih, namenjenih olajševanju dejanskega uresničevanja svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja storitev na področju samostojnih dejavnosti nekaterih prevoznih storitev in potovalnih agentov in podjetij (skupina 720 CITI).

10. 82/489/EGS ⁽⁷⁾

Direktiva Sveta z dne 19. julija 1982 o ukrepih, namenjenih olajševanju dejanskega uresničevanja svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja frizerskih storitev.

11. 75/368/EGS ⁽⁸⁾

Direktiva Sveta z dne 16. junija 1975 o ukrepih, namenjenih olajševanju dejanskega uresničevanja svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja storitev za različne dejavnosti (nekdanje skupine 01 do 85 CITI), ki zajemajo predvsem prehodne ukrepe za te dejavnosti.

12. 75/369/EGS ⁽⁹⁾

Direktiva Sveta z dne 16. junija 1975 o ukrepih, namenjenih olajševanju dejanskega uresničevanja svobodnega uveljavljanja in prostega ponujanja storitev za dejavnosti, ki se izvajajo na ambulanten način, in ki zajemajo predvsem prehodne ukrepe za te dejavnosti.

⁽¹⁾ UL L 307, 18.11.1974, str. 5.

⁽²⁾ UL L 307, 18.11.1974, str. 1.

⁽³⁾ UL L 260, 22.10.1968, str. 16.

⁽⁴⁾ UL L 260, 22.10.1968, str. 19.

⁽⁵⁾ UL L 26, 31.1.1977, str. 14.

⁽⁶⁾ UL L 213, 21.7.1982, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 218, 27.7.1982, str. 24.

⁽⁸⁾ UL L 167, 30.6.1975, str. 22.

⁽⁹⁾ UL L 167, 30.6.1975, str. 29.

Opomba

Nekatere od zgoraj navedenih Direktiv so bile dopolnjene z Aktom o pristopu Danske, Irske in Združenega Kraljestva (UL L 73 z dne 27.3.1972), Grčije (UL L 291 z dne 19. 11. 1979) in Španije ter Portugalske (UL L 302 z dne 15. novembra 1985).

PRILOGA B

Seznam direktiv iz tretjega pododstavka člena 2

To so direktive, našteje v Prilogi A v točkah 1 do 7, razen Direktive 74/556/EGS, navedene v točki 6.

PRILOGA C

**SEZNAM PROGRAMOV S POSEBNO STRUKTURO, NAVEĐEN V TOČKI (ii) DRUGE ALINEE PRVEGA
PODODSTAVKA ČLENA 1(a)****1. Paramedicinski tečaji usposabljanja in tečaji usposabljanja za nego otrok**

V Nemčiji:

- predšolski bolničar („Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger“),
- fizioterapevt („Krankengymnast(in)“),
- ergoterapevt („Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut(in)“),
- logoped („Logopäde/Logopädin“),
- ortoped („Orthoptist(in)“),
- vzgojitelj/-ica z državnim izpitom („Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)“),
- vzgojitelj/-ica terapevt z državnim izpitom („Staatlich anerkannte(r) Heilpädagoge(-in)“).

V Italiji:

- zobotehnik („odontotecnico“),
- optik („ottico“),
- podolog („podologo“).

V Luksemburgu

- medicinski tehnični asistent za radiologijo (assistant(e) technique médical(e) en radiologie),
- medicinski tehnični laboratorijski asistent (assistant(e) technique médical(e) de laboratoire),
- bolniška sestra v psihiatriji (infirmier/ière psychiatrique),
- medicinski tehnični asistent za kirurgijo (assistant(e) technique médical(e) en chirurgie),
- otroška bolniška sestra/bolničar (infirmier/ière puériculteur/trice),
- bolničar/-ka anesteziist/-ka (infirmier/ière anesthésiste),
- diplomirani maser (masseur/euse diplômé(e)),
- vzgojitelj/-ica (éducateur/trice),

katere/-ga skupno šolanje je trajalo vsaj trinajst let, od tega:

- bodisi vsaj tri leta poklicnega izobraževanja v specializirani šoli z zaključnim izpitom, dopoljenega eventualno s specializacijo v trajanju enega ali dveh let ter zaključnim izpitom,
- bodisi vsaj dve leti in pol v specializirani šoli z zaključnim izpitom in strokovno prakso v trajanju vsaj šest mesecev ali strokovnim stažem v trajanju vsaj šest mesecev na pooblaščenih ustanovih,
- bodisi vsaj dve leti v specializirani šoli z zaključnim izpitom in strokovno prakso v trajanju vsaj enega leta ali strokovnim stažem v trajanju vsaj enega leta na pooblaščenih ustanovih.

2. Mojster („Mester/Meister/Maître“), ki zahteva izobraževanje in usposabljanje za spretnosti, ki niso zajete v direktivah, naštetih v Prilogi A

Danska

- („optometrist“) optik

katerega šolanje traja v celoti štirinajst let, od tega pet let poklicnega izobraževanja, razdeljenega na dve leti in pol teoretičnega izobraževanja v instituciji za poklicno usposabljanje in dve leti in pol praktičnega izobraževanja v podjetju, s priznanim zaključnim izpitom, ki daje pravico do naziva „mojster“,

— ortoped, ortopedski tehnik („Ortopaedimekaniker“),

katerega šolanje traja v celoti dvanajst let in pol, od tega tri leta in pol poklicnega usposabljanja razdeljenega na en semester teoretičnega izobraževanja v strokovni šolski ustanovi in tri leta praktičnega izobraževanja v podjetju, s priznanim zaključnim izpitom, ki daje pravico do naziva „mojster“,

— ortopedski mehanik, ortopedski čevljar („ortopaediskomager“),

katerega šolanje traja v celoti trinajst let in pol, od tega štiri leta in pol poklicnega usposabljanja, razdeljenega na dve leti teoretičnega izobraževanja v strokovni šolski ustanovi in dve leti in pol praktičnega izobraževanja v podjetju, s priznanim zaključnim izpitom, ki daje pravico do naziva „mojster“,

Nemčija

— optik („Augenoptiker“),

— zobotehnik („Zahntechniker“),

— mavčar („Bandagist“),

— avdioprotetik („Hörgeräte-Akustiker“),

— ortopedski mehanik („Orthopädiemechaniker“),

— ortopedski čevljar („Orthopädieschuhmacher“).

Luksemburg

— optik („opticien“),

— zobotehnik („mécancien dentaire“),

— avdioprotetik („audioprothésiste“),

— ortopedski mehanik-mavčar („mécancien orthopédiste/bandagiste“),

— ortoped-čevljar („orthopédiste-cordonnier“),

katerih šolanje traja v celoti štirinajst let, od tega vsaj pet let v okviru strukturiranega izobraževanja, delno opravljenega v podjetju, delno v instituciji za poklicno usposabljanje, s priznanim zaključnim izpitom, ki je pogoj za samostojno opravljanje dejavnosti, ki velja za obrt, ali ki daje primerljive odgovornosti v delovnem razmerju.

3. Področje pomorstva

(a) Pomorska plovba

Danska

— kapitan trgovske ladje („skibsfører“),

— šef plovbe („overstyrmand“),

— krmar („enestyrmand, vagthavende styrmand“),

— častnik za nadzor plovbe („vaghavende styrmand“),

— pomorski mehanik („maskinchef“),

— prvi oficir strojnik („1. maskinmester“),

— prvi oficir/strojnik („1. maskinmester/vaghavende maskinmester“).

Nemčija

- kapitan AM („Kapitän AM“),
- kapitan AK („Kapitän AK“),
- častnik na krovu velike ladje za obalno plovbo („Nautischer Schiffsoffizier AMW“),
- častnik na krovu ladje za obalno plovbo („Nautischer Schiffsoffizier AKW“),
- oficir strojnik nivoja C („Schiffsbetriebstechniker CT – Leiter von Maschinenanlagen“),
- mehanik nivoja C („Schiffsmaschinist CMA – Leiter von Maschinenanlagen“),
- strojnik nivoja C („Schiffsbetriebstechniker CTW“),
- mehanik nivoja C – samostojni častnik strojnik nivoja C („Schiffsmaschinist CMAW – Technischer Alleinoffizier“).

Italija

- oficir na palubi („ufficiale di coperta“),
- oficir strojnik („ufficiale di macchina“).

Nizozemska

- šef obrežne plovbe na palubi („stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)“),
- diplomirani nadzornik

z naslednjo izobrazbo:

- na Danskem devet let osnovne šole, nato osnovno usposabljanje in/ali staž na morju, ki je lahko dolg od sedemnajst do šestintrideset mesecev in mu sledi:
 - za častnika na krovu eno leto specializiranega poklicnega usposabljanja,
 - za druge tri leta specializiranega poklicnega usposabljanja,
- v Nemčiji v skupnem trajanju od štirinajst do osemnajst let, od tega tri leta temeljnega poklicnega izobraževanja in eno leto prakse na morju, ki ji sledita eno do dve leti specializiranega usposabljanja, ki ga glede na poklic zaključijo dvoletna strokovna praksa na morju,
- v Italiji v skupnem trajanju trinajst let, od tega najmanj pet let strokovnega izobraževanja, ki se zaključijo z izpitom in mu eventualno sledi strokovna praksa,
- na Nizozemskem v skupnem trajanju štirinajst let, od tega najmanj dve leti v specializirani strokovni šoli, ki se zaključita z dvanaest mesečno strokovno prakso,

ki je priznana v okviru mednarodne konvencije STCW (mednarodna konvencija iz leta 1978 o pravilih o izobraževanju pomorščakov in izdajanju spričeval).

(b) Morski ribolov*Nemčija*

- kapitan BG („Kapitän BG/Fischerei“),
- kapitan BK („Kapitän BK/Fischerei“),
- častnik na krovu ladje za plovbo v oceanih (Nautischer Schiffloffizier BGW („Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei“),
- častnik na krovu ladje za obalno plovbo Nautischer Schiffloffizier KGW („Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei“).

Nizozemska

- strojnik šef plovbe na palubi V („stuurman werktuigkundige V“),

- strojnik IV ribiške ladje („werktuigkundige IV visvaart“),
- šef plovbe na palubi IV ribiške ladje (fishing vessel) („stuurman IV visvaart“),
- strojnik šef plovbe na palubi VI („stuurman werktuigkundige VI“),

ki imajo naslednjo izobrazbo:

- v Nemčiji v skupnem trajanju od štirinajst do osemnajst let, od tega tri leta temeljnega poklicnega usposabljanja in eno leto prakse na morju, ki ji sledita eno do dve leti specializiranega usposabljanja, ki ga glede na poklic zaključijo dvoletna strokovna praksa na morju,
- na Nizozemskem v skupnem trajanju od trinajst do petnajst let, od tega najmanj dve leti v specializirani strokovni šoli, ki se zaključijo z dvanajst mesečno strokovno prakso,

in je priznana v okviru mednarodne konvencije iz Torremolinosa (mednarodna konvencija iz leta 1977 o varnosti ribiških ladij).

4. Tehnično področje

Italija

- geometer („geometra“),
- kmetijski tehnik („perito agrario“),
- računovodja („ragioniero“) in komercialni svetovalec („perito commerciale“),
- svetovalec za delo („consulente del lavoro“),

so poklici, ki zahtevajo srednješolsko tehnično izobrazbo v skupnem trajanju najmanj trinajst let, od tega osem let obvezne šole in pet let srednje šole, od katerih so tri osredotočena na poklic in se zaključijo s tehnično maturo in so dopolnjena:

- v primeru geometra:
 - bodisi z vsaj dveletno prakso v strokovnem biroju,
 - bodisi s petletnimi poklicnimi izkušnjami,
- v primeru kmetijskega tehnika, računovodje, komercialnega svetovalca in svetovalca za delo z vsaj dveletno prakso,

ki se zaključijo z državnim izpitom.

Nizozemska

- sodni izvršitelj („gerechtsdeurwaarder“),

katerega šolanje zahteva strokovno izobrazbo v skupnem trajanju najmanj devetnajst let, od tega osem let obvezne šole in osem let srednje šole, od tega štiri leta tehničnega šolanja z državnim izpitom, ki jih dopolnijo tri leta teoretičnega in praktičnega poklicnega usposabljanja.

5. Programi Združenega Kraljestva, ki so sprejeti kot del „National Vocational Qualifications“ ali kot „Scottish Vocational Qualifications“

- laborant (medical laboratory scientific officer),
- rudarski električni inženir (mine electrical engineer),
- rudarski strojni inženir (mine mechanical engineer),
- potrjen socialni delavec (approved social worker – mental health),
- svetovalec za pogojno izpuščene (probation officer),

- zobni asistent (dental therapist),
- zobni higienik (dental hygienist),
- optik očalar (dispensing optician),
- rudarski poddirektor (mine deputy),
- sodni uradnik (insolvency practitioner),
- potrjeni „conveyancer“ (licensed conveyancer),
- izdelovalec protez (prosthodontist),
- prvi predpostavljeni – trgovske in potniške ladje – brez omejitev (first mate – freight/passenger ships – unrestricted),
- častnik – trgovske in potniške ladje – brez omejitev (second mate – freight/passenger ships – unrestricted),
- drugi častnik – trgovske in potniške ladje – brez omejitev (third mate – freight/passenger ships – unrestricted),
- šef plovbe na palubi – častnik – trgovske in potniške ladje – brez omejitev (deck officer – freight/passenger ships – unrestricted),
- častnik strojnik 2. reda – trgovske in potniške ladje – neomejeno področje (engineer officer – freight/passenger ships – unlimited trading area),
- agent za trgovske znamke (trade mark agent),

poklici, ki se vključujejo v „National Vocational Qualifications“ ali poklici, ki jih potrdi ali prizna „National Council for Vocational Qualifications“, ali jih Škotska priznava kot „Scottish Vocational Qualifications“ in so na 3. in 4. nivoju „National Framework of Vocational Qualifications“ Združenega kraljestva.

3. in 4. nivo sta opredeljena na naslednji način:

- **3. nivo:** sposobnost opravljanja široke palete različnih nalog v zelo različnih situacijah, od katerih je večina zahtevnih in nerutinskih. Odgovornost in samostojnost sta veliki in funkcije, ki se opravljajo na tem nivoju, so pogosto nadzor ali vodenje drugih ljudi.
 - **4. nivo:** sposobnost opravljanja široke palete zahtevnih, tehničnih ali specializiranih nalog v zelo različnih situacijah, ki zahtevajo veliko osebne odgovornosti in avtonomije. Funkcije, ki se opravljajo na tem nivoju pogosto zajemajo odgovornost za delo, ki so ga opravili drugi, in razporejanje sredstev.
-

PRILOGA D

Seznam programov s posebno izobrazbeno strukturo, navedenih v tretji točki prvega pododstavka člena 3(b)**V Združenem kraljestvu**

Poklici, ki se vključujejo v „National Vocational Qualifications“ ali poklici, ki jih potrdi ali prizna „National Council for Vocational Qualifications“, ali jih Škotska priznava kot „Scottish Vocational Qualifications“ in so na 3. in 4. nivoju „National Framework of Vocational Qualifications“ Združenega kraljestva.

3. in 4. nivo sta opredeljena z na naslednji način

- **3. nivo:** sposobnost opravljanja široke palete različnih nalog v zelo različnih situacijah, od katerih je večina zahtevnih in nerutinskih. Odgovornost in samostojnost sta veliki in funkcije, ki se opravljajo na tem nivoju, so pogosto nadzor ali vodenje drugih ljudi.
 - **4. nivo:** sposobnost opravljanja široke palete zahtevnih, tehničnih ali specializiranih nalog v zelo različnih situacijah, ki zahtevajo veliko osebne odgovornosti in samostojnosti. Funkcije, ki se opravljajo na tem nivoju pogosto zajemajo odgovornost za delo, ki so ga opravili drugi, in razporejanje sredstev.
-